

ДИМНИ СИГНАЛИ

Ко још није чуо за вести које су преношене уз помоћ ватре и ђебета? Такав начин споразумевања траје од памтивека и претеча је данашњих разговора на даљину

У било ком нашем речнику страних речи и израза може да се нађе објашњење разних појмова и израза. Један од њих је комуникација или споразумевање. Тако стоји да је комуникација или споразумевање међу људима поступак који подразумева слање података неком другом бићу или мањој, односно већој групи људи, најчешће путем језика. Реч комуникација, латинског порекла, дословно и сликовито значи поделити, учинити нешто општим или заједничким. А један од начина споразумевања, забележен у древна времена, било је слање димних сигнала. Ко још није чуо за 'разговарање' и 'обавештавање' уз помоћ ватре и ђебета којим се прекрива пламен и добијају 'појмовни' димни облачићи? Они су облик видљивог, визуелног споразумевања на великој удаљености. Претеча су, кажу поклоници високе технологије, данашњег начина размењивања порука на даљину. До наших дана димни сигнали задржали су се углавном као ретка занимљивост или оживљена уметност у филмовима о Индијанцима, староседеоцима америчког континента, или о древним временима Кине. Ту је, за потребе седме уметности, на основу свих истраживања и сазнања објашњено да се димни сигнал обликује тако што се отворена ватра накратко прекрије ђебетом, па се након брзог откривања ствара облачић дима.

Ипак, најважније је било да поруку види свако и са велике удаљености. 'Станице' с којих се шаљу димне поруке због тога су увек биле тако смештене да постигну што већу видљивост. Индијанци су их постављали на најистакнутијим узвишењима планина, а Кинези на кулама Кинеског зида. Али, истраживања показују да нису постојале одређене ознаке за димне сигнале, а значење је често било унапред уговорено између онога ко шаље поруку и онога ко је прима, да би се барем донекле сачувала тајност размењених порука. То је поготово било важно због најважнијих, војних порука. Зна се да су се подаци о кретању непријатељских патрола у време династије Минг у Кини размењивали путем димних сигнала с узвишених кула Кинеског зида. Један облачић означавао је долазак групе од сто војника, два петсто ратника, док су три облачића најављивали јединицу од хиљаду и више непријатељских ратника.

Данас се димни сигнали користе ретко, забаве ради или у некој баш изузетној прилици. И то због ограниченог облика споразумевања, само за слање кратких порука. Они који су се опробали у вештини оваквог споразумевања кажу да уз мало вежбања брзо може да се стекне умеће обликовања облачића одређене величине, изгледа као и временског размака између облачића.

Умеће из прошлости

Припрема за слање поруке на древни начин подразумева најпре одабир доброг, издалека видљивог места станице, потом ватру запаљену од суварака, а разгоревану на свежим гранчицама дрвета и усклађене покрете снажних руку двојице или четворице мушкараца који у одређеним временским размацима спуштају и подужу ђебе с пламена. Наравно, потребно је савладати и вештину обликовања облачића.

С.Д.